

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

ТЕСТ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ: ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА

ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН: ОСНОВНА

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ: ПРОГИМНАЗИАЛЕН

(общообразователна подготовка)

**УСТАНОВЯВАНЕ НА НИВОТО НА КОМПЕТЕНТНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ
ПО ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА В НАЧАЛОТО НА ПЕТИ КЛАС**

ИМЕ НА УЧЕНИКА: .....

КЛАС: .....

УЧИЛИЩЕ: .....

Времетраене: един учебен час (40 минути).

Тестът съдържа общо 16 задачи:

- 14 задачи с избираем отговор (от 1. до 14. задача), всяка от които има един верен отговор. Всяка задача се оценява с 1 точка за правилен отговор и с 0 т. за грешен отговор или при липса на отговор.
- 2 задачи със свободен отговор (15. и 16. задача), всяка от които се оценява с 2 точки, ако отговорът е приемлив, с 1 т. – при частично приемлив отговор, и с 0 т. при нерешена задача.

Резултатът от теста се образува като сбор от получения брой точки за всички задачи. Максималният резултат за теста е 18 точки.

www.eufunds.bg

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Пловдивски университет
„Паисий Хилендарски“

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

➤ Прочетете внимателно задачите от 1. до 14. и оградете буквата пред правилния отговор.

1. Ако през зимата хванете в ръката си падаща снежинка, тя:

- А) замръзва
- Б) се изпарява
- В) се стопява

2. Кои са основните замърсители на въздуха?

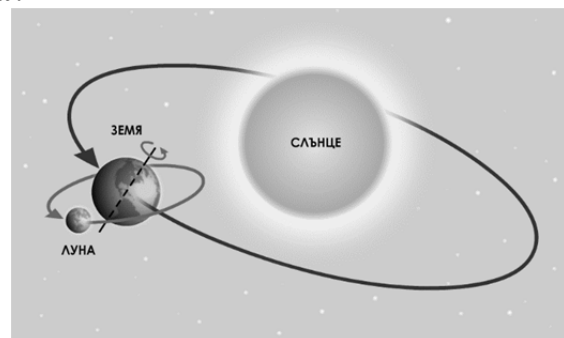
- А) пепел, сажди и отровни газове
- Б) минерални торове и твърди битови отпадъци
- В) отпадни води от производствени предприятия

3. Денят и нощта се сменят, защото:

- А) Слънцето се върти около оста си.
- Б) Земята се върти около оста си.
- В) Земята обикаля около Слънцето.

4. Кое движение НЕ Е характерно за Земята?

- А) Върти се около своята ос.
- Б) Обикаля по орбита около Луната.
- В) Обикаля по орбита около Слънцето.

5. В кой ред са изброени органи при човека, свързани с храненето?

- А) нос, трахея, бял дроб
- Б) ребра, гръден кош, гръбначен стълб
- В) зъби, стомах, черва

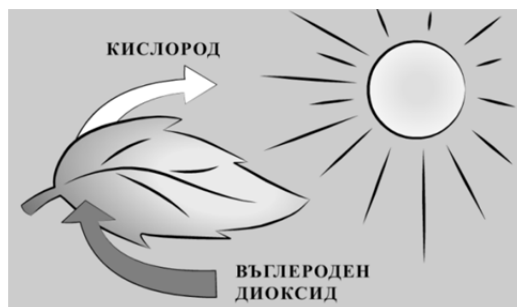
6. Посочете символа на органа, с който може да усетите вкуса на готварската сол.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

7. В коя редица от думи са посочени само вещества, вредни за човешкия организъм?
А) никотин, алкохол, наркотици
Б) въглехидрати, мазнини, белтъци
В) вода, алкохол, минерални вещества
8. В кой случай са изброени тела, направени от добри проводници на топлина?
А) стъклена бутилка, тухла
Б) гвоздей, дървена лъжица
В) консервена кутия, острие на нож
9. Кой от изброените продукти, използвани в домакинството, не се разтваря във вода?
А) слънчогледово олио
Б) готварска сол
В) захар
10. Когато отваряте врата, нейното движение е:
А) въртене
Б) криволинейно
В) трептене
11. Разгледайте приемането и отделянето на газове при растението, изобразено на фигурата. Кой жизнен процес е представен?
А) дишане
Б) хранене
В) развитие

12. Кое от следните приспособления помага на патицата да се движи във вода?
А) има ципа между пръстите на краката
Б) предните крайници са превърнати в крила
В) диша с бял дроб
13. Коя човешка дейност води до замърсяване на въздуха?
А) наторяване на почвата с изкуствени торове за повишаване на нейното плодородие
Б) засаждане на фиданки за възобновяване на горите
В) изгаряне на природни горива за добиване на енергия
14. Коя от следните болести е заразна и чрез носене на маска може да намалим риска от заразяване?
А) кариес
Б) грип
В) хранително натравяне

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

➤ *Напишете решенията на задачи 15. и 16.*

15. Кой вид енергия:

а) осигурява работата на прахосмукачката

.....

б) се използва за нагряване на вода

.....

16. Водата в природата осъществява непрекъснат *кръговрат* – променя състоянията си в зависимост от температурата и променя местоположението си.

а) Как се нарича промяната на водата от течно в газообразно състояние, изобразена на фигурата с вълнообразни линии?

.....

б) Защо е важно да пазим водните басейни от замърсяване?

.....
.....
.....
.....
.....

ОБЩИЯТ БРОЙ ТОЧКИ Е: ____

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

КЛЮЧ ЗА ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ НА ЗАДАЧИТЕ

Задача №	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Верен отговор	В	А	Б	Б	В	В	А	В	А	А	Б	А	В	Б

Задача №	15.	16.
Верен отговор	а) електроенергия б) топлинна енергия	а) изпарение б) защото замърсяването е вредно за организмите, живеещи във водата, или защото животът на човек/на животните и на растенията е невъзможен без чиста вода, или многообразието на растения и животни във водните басейни зависи от чистотата на водата, или друг верен отговор

КРИТЕРИИ ЗА ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА УЧЕНИЦИ В РИСК
ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА
И ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДКРЕПА

Точки	Препоръчителни дейности
от 8 т. до 18 т.	Не се нуждае от допълнителна подкрепа
от 5 т. до 7 т.	Необходимост от подкрепа в групово обучение
от 0 т. до 4 т.	Необходимост от допълнителна индивидуална работа

СПЕЦИФИКАЦИЯ НА ТЕСТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ ЧОВЕКЪТ И ПРИРОДАТА В ПЕТИ КЛАС

Номера на задачите и формат	Когнитивни равнища/ Познавателни области	Основни съдържателни области (теми) на равнище учебна програма	Оценявани компетентности на равнище учебна програма	Критерии за оценяване на задача и максимален брой точки (МБТ)
№ 1 условие и 3 избираеми отговора	Възпроизвеждане, разпознаване на факти и понятия/ Знание	Тела и вещества	Описва въз основа на опити промените в състоянието на водата при нагряване и охлаждане (топене – замръзване, изпарение – втечняване)	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 2 условие и 3 избираеми отговора	Разпознаване на факти и понятия/ Знание	Тела и вещества	Разпознава наименования на основни замърсители на околната среда	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 3 условие и 3 избираеми отговора	Възпроизвеждане, разпознаване на факти и понятия/ Знание	Планетата Земя	Свързва смяната на деня и нощта с въртенето на Земята около нейната ос	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 4 условие и 3 избираеми отговора	Възпроизвеждане, разпознаване на факти и понятия/ Знание	Планетата Земя	Описва движението на Земята	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 5 условие и 3 избираеми отговора	Възпроизвеждане, разпознаване на факти и понятия/ Знание	Жизнени процеси	Изброява органи, в които се извършват определени жизнени процеси	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 6 условие и 3 избираеми отговора	Възпроизвеждане, разпознаване на факти и понятия/ Знание	Човекът и здравословният начин на живот	Разпознава на схема органи на човешкото тяло, свързани с процеса хранене	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

Номера на задачите и формат	Когнитивни равнища/ Познавателни области	Основни съдържателни области (теми) на равнище учебна програма	Оценявани компетентности на равнище учебна програма	Критерии за оценяване на задача и максимален брой точки (МБТ)
№ 7 условие и 3 избираеми отговора	Разпознаване на факти и понятия/ Знание	Човекът и здравословният начин на живот	Разпознава наименования на вещества, полезни или вредни за човека	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 8 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Тела и вещества	Сравнява вещества, използвани във всекидневието по техните свойства – ... провеждат ли топлина	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 9 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Тела и вещества	Сравнява вещества, използвани във всекидневието по техни свойства – разтварят се във вода...	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 10 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Движение и енергия	Разпознава видове движения на тела, срещани в ежедневието – праволинейно, криволинейно, въртене, трептене	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 11 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Жизнени процеси	Разпознава по фигура хранене при растенията	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 12 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Организмите и тяхната среда на живот	Описва приспособления за движение на животни във водата	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 13 условие и 3 избираеми отговора	Извличане и тълкуване на информация/ Разбиране	Човекът и здравословният начин на живот	Разпознава дейности на човека, водещи до нарушаване на равновесието в природата и мерки за нейното опазване	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

Номера на задачите и формат	Когнитивни равнища/ Познавателни области	Основни съдържателни области (теми) на равнище учебна програма	Оценявани компетентности на равнище учебна програма	Критерии за оценяване на задача и максимален брой точки (МБТ)
№ 14 условие и 3 избираеми отговора	Осмисляне, обобщаване на информация/ Приложение	Човекът и здравословният начин на живот	Познава заразни и незаразни болести и начини за опазване на собственото здраве.	За правилен отговор – 1 т.; за грешен отговор или при липса на отговор – 0 т.
№ 15 условие и свободен отговор	Осмисляне, обобщаване, оценяване на информация/ Приложение	Движение и енергия	Изброява различни видове енергия: енергия на движението, топлинна енергия, слънчева енергия, енергия от горива и храни. Илюстрира с примери използването на енергията в бита, транспорта и от живите организми.	а) За правилно решение – 1 т.; при грешно решение или липса на решение – 0 т. б) За правилно решение – 1 т.; при грешно решение или при липса на решение – 0 т.
№ 16 условие и свободен отговор	Осмисляне, обобщаване, оценяване на информация/ Приложение	Тела и вещества	Проследява по схема кръговрата на водата и оценява опазването ѝ от замърсяване	а) За правилно решение – 1 т.; при грешно решение или липса на решение – 0 т. б) За правилно решение – 1 т.; при грешно решение или при липса на решение – 0 т.
				Максимален брой точки за теста като цяло – 18 т.

